

Curació dels herniats

Sant Joan de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Joan de Vilatorrada i Joncadella
Emplaçament Sant Joan de Vilatorrada

Coordenades:

Latitud: 41.74573
Longitud: 1.80547
UTM Est (X): 400678
UTM Nord (Y): 4622235

Classificació

Número de fitxa 08218-46
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Sobre la tradició recollida per Sarret i Arbós no s'ha trobat cap rastre, ni cap persona capaç de recordar-ho, per tant val a dir que segurament quan en Sarret i Arbós ho va recollir a principis del segle XX, ja era perduda. La variant recollida oralment a Sant Joan es va mantenir vigent fins els anys 40.

Protecció Inexistent
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Cova de Joncadella](#)

[Santuari i hospederia de Joncadella](#)

Autoria de la fitxa Arqueociència S.C. SL (Raquel Valdenebro)

Data de registre de la fitxa: ds., 03/03/2001 - 01:00

Descripció

A Sant Joan de Vilatorrada existia una antiga creença que estava relacionada amb la curació dels nens herniats. Segons informació oral del Sr. Isidre Vila i Josep Muns, quan una família tenia un nen herniat a casa, la nit de Sant Joan, anaven al bosc i tallaven una escorça de roure. Al lloc de l'escorça tallada lligaven la robeta del nen, i amb això es creia que curava. Aquest costum va tenir lloc fins els anys 40 del segle XX. Paral·lelament Sarret i Arbós recull una tradició similar ja totalment desapareguda sobre la curació de nens herniats al Santuari de Joncadella. "Aquest ritual també es duia a terme la nit de Sant Joan, quan davant d'un roure que s'havia esberlat prèviament es passava tres vegades a la criatura pel forat pronunciant les següents paraules: "Joan, aquí t'el dono trencat. Pere, aquí t'el torno. Joan, aquí t'el dono trencat. Pere, aquí t'el torno. Joan, aquí t'el dono trencat. Pere, aquí t'el torno curat." Perquè l'eficàcia del ritus fos completa era precis que les dues persones que es passaven l'infant es diguessin Pere i Joan. Un cop acabada la cerimònia es lligava l'arbre amb una faixeta del nen i si al cap d'un any s'havia guarit l'arbre, el malalt s'havia curat. Una variant molt semblant és l'oració per curar l'espallat que es va recollir dels masovers de Vilaclara, i diu així: "Nom del Pare del Fill de l'Esperit Sant Amen, Jesús ha nat, Jesús ha mort, Jesús ha ressuscitat, Sant Cosme, Sant Damià facin la Santa Gràcia de curar a(nom de la persona) de pits i espallats que aquestes tres paraules són veritat, un Parenostre a la Santíssima Trinitat i un Crec en Déu". Aquesta oració havia de repetir-se tres vegades". (AA.DD., 1984)

Història

Informació oral facilitada pel Sr. Isidre Vila i Josep Muns.

Bibliografia

SARRET I ARBÓS J.M.(1915), Història y tradiciones de Juncadella. Lleida. SARRET I ARBÓS. J.M.(1929), Santuari de Nostra Senyora de Juncadella: història i tradicions. Manresa.

